

**Конвенція
Організації Об'єднаних Націй
про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок**

Держави - сторони цієї Конвенції,

враховуючи, що Статут Організації Об'єднаних Націй (995_010) знову утвердив віру в основні права людини, в гідність і цінність людської особи, в рівноправність чоловіків і жінок,

враховуючи, що Загальна декларація прав людини (995_015) підтверджує принцип недопущення дискримінації і проголошує, що всі люди народжуються вільними та рівними у своїй гідності та правах і що кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені в ній, без будь-якої різниці, в тому числі щодо статі,

враховуючи, що на держави - сторони Міжнародних пактів про права людини (995_042, 995_043) покладається зобов'язання забезпечити рівне для чоловіків і жінок право користуватися всіма економічними, соціальними, культурними, громадянськими та політичними правами,

беручи до уваги міжнародні конвенції, укладені під егідою Організації Об'єднаних Націй та її спеціалізованих установ з метою сприяння рівноправності чоловіків і жінок,

враховуючи також резолюції, декларації та рекомендації, прийняті Організацією Об'єднаних Націй та її спеціалізованими установами з метою сприяння рівноправності чоловіків і жінок,

будучи, проте, занепокоєні тим, що незважаючи на ці документи, як і раніше, має місце значна дискримінація щодо жінок,

нагадуючи, що дискримінація жінок порушує принцип рівноправності та поваги людської гідності, перешкоджає участі жінок нарівні з чоловіками в політичному, соціальному, економічному та культурному житті своєї країни, заважає зростанню добробуту суспільства і сім'ї та ще більше перешкоджає повному розкриттю можливостей жінок на благо своїх країн та людства,

будучи занепокоєні тим, що в злиденних умовах жінки мають найменший доступ до продовольства, засобів охорони здоров'я, не мають можливості одержати освіту, професійну підготовку, працевлаштуватися, а також інших можливостей,

будучи впевненими, що встановлення нового міжнародного економічного порядку, заснованого на рівності та справедливості, значно сприятиме забезпеченню рівності між чоловіками і жінками,

підкреслюючи, що ліквідація апартеїду, всіх форм расизму, расової дискримінації, колоніалізму, неокolonіалізму, агресії, іноземної окупації і панування та втручання у внутрішні справи держав є необхідною для повного здійснення прав чоловіків і жінок,

підтверджуючи, що зміцнення міжнародного миру та безпеки, ослаблення міжнародної напруженості, взаємне співробітництво між усіма державами незалежно від їх соціальних і економічних систем, загальне та повне роззброєння, особливо ядерне роззброєння, під суворим і ефективним міжнародним контролем, утвердження принципів

справедливості, рівності та взаємної вигоди у відносинах між країнами та здійснення права народів, що перебувають під іноземним і колоніальним пануванням та іноземною окупацією, на самовизначення та незалежність, а також повага національного суверенітету і територіальної цілісності держав будуть сприяти соціальному прогресу та розвитку і, як наслідок, сприятимуть досягненню повної рівності між чоловіками та жінками,

будучи впевнені, що повний розвиток країни, добробут всього світу та справа миру вимагають максимальної участі жінок нарівні з чоловіками в усіх сферах,

враховуючи значення внеску жінок у добробут сім'ї та у розвиток суспільства, що до цього часу не одержав повне визнання, соціальне значення материнства та ролі обох батьків у сім'ї та у вихованні дітей і усвідомлюючи, що роль жінки у продовженні роду не повинна бути причиною дискримінації, оскільки виховання дітей вимагає спільної відповідальності чоловіків і жінок та всього суспільства в цілому,

визнаючи, що для досягнення повної рівності між чоловіками та жінками необхідно змінити традиційну роль як чоловіків, так і жінок у суспільстві та в сім'ї,

сповнені рішучості здійснити принципи, проголошені в Декларації про ліквідацію дискримінації щодо жінок, і з цією метою вжити заходів, необхідних для ліквідації такої дискримінації в усіх її формах і проявах,

погодилися про наступне:

Частина I

Стаття 1

Для цілей цієї Конвенції поняття "дискримінація щодо жінок" означає будь-яку різницю, виняток чи обмеження за ознакою статі, які спрямовуються на ослаблення або зводять нанівець визнання, користування або здійснення жінками, незалежно від їх сімейного стану, на основі рівноправності чоловіків і жінок, прав людини і основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, громадянській чи будь-якій іншій галузі.

Стаття 2

Держави-учасниці засуджують дискримінацію щодо жінок в усіх її формах, погоджуються невідкладно всіма відповідними способами проводити політику ліквідації дискримінації щодо жінок і з цією метою зобов'язуються:

а) включити принцип рівноправності чоловіків і жінок до своїх національних конституцій або іншого відповідного законодавства, якщо це ще не було зроблено, і забезпечити з допомогою закону та інших відповідних засобів практичне здійснення цього принципу;

б) вживати відповідних законодавчих та інших заходів, включаючи санкції, там, де це потрібно, які б забороняли всяку дискримінацію щодо жінок;

с) встановити юридичний захист прав жінок на рівній основі з чоловіками і забезпечити з допомогою компетентних національних судів та інших державних установ ефективний захист жінок проти будь-якого акту дискримінації;

d) утримуватися від вчинення будь-яких дискримінаційних актів чи дій щодо жінок і гарантувати, що державні органи та установи діятимуть відповідно до цього зобов'язання;

e) вживати всіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок з боку будь-якої особи, організації чи підприємства;

f) вживати всіх відповідних заходів, включаючи законодавчі, для зміни або скасування діючих законів, постанов, звичаїв і практики, які являють собою дискримінацію щодо жінок;

g) скасувати всі положення свого кримінального законодавства, які являють собою дискримінацію щодо жінок.

Стаття 3

Держави-учасниці вживають у всіх галузях, і зокрема в політичній, соціальній, економічній і культурній галузях, усіх відповідних заходів, включаючи законодавчі, для забезпечення всебічного розвитку і прогресу жінок, з тим щоб гарантувати їм здійснення і користування правами людини та основними свободами на основі рівності з чоловіками.

Стаття 4

1. Вжиття державами-учасницями тимчасових спеціальних заходів, спрямованих на прискорення встановлення фактичної рівності між чоловіками і жінками, не вважається, як це визначається даною Конвенцією, дискримінаційним, однак воно жодною мірою не повинно тягти за собою збереження нерівноправних чи диференційованих стандартів; ці заходи повинні бути скасовані, коли будуть досягнуті цілі рівності можливостей і рівноправного ставлення.

2. Вжиття державами-учасницями спеціальних заходів, спрямованих на охорону материнства, включаючи заходи, що їх містить ця Конвенція, не вважається дискримінаційним.

Стаття 5

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів з метою:

a) змінити соціальні й культурні моделі поведінки чоловіків і жінок з метою досягнення викоренення забобонів та звичаїв і всієї іншої практики, які ґрунтуються на ідеї неповноцінності чи переваги однієї з статей або стереотипності ролі чоловіків і жінок;

b) забезпечити, щоб сімейне виховання включало в себе правильне розуміння материнства як соціальної функції і визнання спільної відповідальності чоловіків і жінок за виховання й розвиток своїх дітей за умови, що в усіх випадках інтереси дітей є переважними.

Стаття 6

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів, включаючи законодавчі, для припинення всіх видів торгівлі жінками та експлуатації проституції жінок.

Частина II

Стаття 7

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів по ліквідації дискримінації щодо жінок у політичному і суспільному житті країни і, зокрема, забезпечують жінкам на рівних умовах з чоловіками право:

- a) голосувати на всіх виборах і публічних референдумах та обиратися до всіх публічно обраних органів;
- b) брати участь у формулюванні і здійсненні політики уряду і займати державні пости, а також здійснювати всі державні функції на всіх рівнях державного управління;
- c) брати участь у діяльності неурядових організацій та асоціацій, які займаються проблемами суспільного і політичного життя країни.

Стаття 8

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів, щоб забезпечити жінкам можливість на рівних умовах з чоловіками і без будь-якої дискримінації представляти свої уряди на міжнародному рівні і брати участь у роботі міжнародних організацій.

Стаття 9

1. Держави-учасниці надають жінкам рівні з чоловіками права щодо набуття, зміни або збереження їх громадянства. Вони, зокрема, забезпечують, що ні одруження з іноземцем, ні зміна громадянства чоловіка під час шлюбу не тягнуть за собою автоматичної зміни громадянства дружини, не перетворюють її на особу без громадянства і не можуть примусити її прийняти громадянство чоловіка.

2. Держави-учасниці надають жінкам рівні з чоловіками права щодо громадянства їхніх дітей.

Частина III

Стаття 10

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для того, щоб ліквідувати дискримінацію щодо жінок, з тим щоб забезпечити їм рівні права з чоловіками в галузі освіти і, зокрема, забезпечити на основі рівності чоловіків і жінок:

- a) однакові умови для орієнтації у виборі професії чи спеціальності, для доступу до освіти і одержання дипломів у навчальних закладах всіх категорій як у сільських, так і в міських районах; ця рівність забезпечується в дошкільній, загальній, спеціальній і вищій технічній освіті, а також у всіх видах професійної підготовки;
- b) доступ до однакових програм навчання, однакових екзаменів, викладацького складу однакової кваліфікації, шкільних приміщень та обладнання рівної якості;

- c) усунення будь-якої стереотипної концепції ролі чоловіків і жінок на всіх рівнях і в усіх формах навчання шляхом заохочення спільного навчання та інших видів навчання, які сприятимуть досягненню цієї мети, і, зокрема, шляхом перегляду навчальних посібників і шкільних програм та адаптації методів навчання;
- d) однакові можливості одержання стипендій та іншої допомоги на освіту;
- e) однакові можливості доступу до програм продовження освіти, включаючи програми поширення грамотності серед дорослих і програми функціональної грамотності, спрямовані, зокрема, на скорочення якомога скоріше будь-якого розриву в знаннях чоловіків і жінок;
- f) скорочення кількості дівчат, які не закінчують школи, і розроблення програм для дівчат і жінок, що передчасно покинули школу;
- g) однакові можливості брати активну участь у заняттях спортом і фізичною підготовкою;
- h) доступ до спеціальної інформації освітнього характеру з метою сприяння забезпеченню здоров'я і добробуту сімей, включаючи інформацію і консультації про планування розміру сім'ї.

Стаття 11

1. Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок у галузі зайнятості, з тим щоб забезпечити на основі рівності чоловіків і жінок рівні права, зокрема:

- a) право на працю як невід'ємне право всіх людей;
- b) право на однакові можливості при найманні на роботу, в тому числі застосування однакових критеріїв відбору при найманні;
- c) право на вільний вибір професії чи роду роботи, на просування на посаді і гарантію зайнятості, а також на користування всіма пільгами та умовами роботи, на здобуття професійної підготовки і перепідготовки, включаючи учнівство, професійну підготовку підвищеного рівня і регулярну перепідготовку;
- d) право на рівну винагороду, включаючи одержання пільг, на рівні умови щодо праці рівної цінності, а також на рівний підхід до оцінки якості роботи;
- e) право на соціальне забезпечення, зокрема в разі виходу на пенсію, безробіття, хвороби, інвалідності, по старості та в інших випадках втрати працездатності, а також право на оплачувану відпустку;
- f) право на охорону здоров'я і безпечні умови праці, в тому числі по збереженню функції продовження роду.

2. Для запобігання дискримінації щодо жінок з причини заміжжя або материнства і гарантування їм ефективного права на працю держави-учасниці вживають відповідних заходів для того, щоб:

- a) заборонити, під загрозою застосування санкцій, звільнення з роботи на підставі вагітності чи відпустки по вагітності і родах або дискримінацію в зв'язку з сімейним станом при звільненні;
- b) запровадити оплачувані відпустки або відпустки з порівнянною соціальною допомогою по вагітності і родах без втрати попереднього місця роботи, старшинства або соціальної допомоги;
- c) заохочувати надання необхідних додаткових соціальних послуг, з тим щоб дати батькам змогу поєднувати виконання сімейних обов'язків з трудовою діяльністю та участю в суспільному житті, зокрема шляхом створення і розширення мережі закладів по догляду за дітьми;
- d) забезпечувати жінкам особливий захист у період вагітності на тих видах робіт, шкідливість яких для їх здоров'я доведено.

3. Законодавство, яке стосується захисту прав, що їх торкається ця стаття, періодично розглядається в світлі науково-технічних знань, а також переглядається, скасовується або розширюється, наскільки це потрібно.

Стаття 12

1. Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок у галузі охорони здоров'я, з тим щоб забезпечити на основі рівності чоловіків і жінок доступ до медичного обслуговування, зокрема в тому, що стосується планування розміру сім'ї.

2. Поряд з положеннями пункту 1 цієї статті держави-учасниці забезпечують жінкам відповідне обслуговування в період вагітності, родів і післяродовий період, надаючи, коли це потрібно, безплатні послуги, а також відповідне харчування в період вагітності і годування.

Стаття 13

Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок в інших галузях економічного і соціального життя, з тим щоб забезпечити на основі рівності чоловіків і жінок рівні права, зокрема:

- a) право на сімейну допомогу;
- b) право на одержання позик, позичок під нерухомість та інших форм фінансового кредиту;
- c) право брати участь у заходах, пов'язаних з відпочинком, заняттях спортом і в усіх галузях культурного життя.

Стаття 14

1. Держави-учасниці беруть до уваги особливі проблеми, з якими стикаються жінки, що проживають у сільській місцевості, і значну роль, яку вони відіграють у забезпеченні економічного добробуту своїх сімей, в тому числі їх діяльність у нетоварних галузях господарства, і вживають усіх відповідних заходів для забезпечення застосування положень цієї Конвенції до жінок, що проживають у сільській місцевості.

2. Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок у сільських районах, з тим щоб забезпечити на основі рівності чоловіків і жінок їх участь у розвитку сільських районів та в дістанні вигод від такого розвитку, і, зокрема, забезпечують таким жінкам право:

- a) брати участь у розробленні і здійсненні планів розвитку на всіх рівнях;
- b) на доступ до відповідного медичного обслуговування, включаючи інформацію, консультації та обслуговування в питаннях планування розміру сім'ї;
- c) безпосередньо користуватися благами програм соціального страхування;
- d) діставати всі види підготовки та формальної і неформальної освіти, включаючи функціональну грамотність, а також користуватися послугами всіх засобів громадського обслуговування, консультативних служб у сільськогосподарських питаннях, зокрема для підвищення їх технічного рівня;
- e) організувати групи самопомоги і кооперативи, з тим щоб забезпечити рівний доступ до економічних можливостей шляхом роботи за наймом або незалежної трудової діяльності;
- f) брати участь у всіх видах колективної діяльності;
- g) на доступ до сільськогосподарських кредитів і позик, системи збуту, відповідної технології і на рівний статус у земельних та аграрних реформах, а також у планах переселення земель;
- h) користуватися належними умовами життя, особливо житловими умовами, санітарними послугами, електро- і водопостачанням, а також транспортом і засобами зв'язку.

Частина IV

Стаття 15

1. Держави-учасниці визнають за жінками рівність з чоловіками перед законом.

2. Держави-учасниці надають жінкам однакову з чоловіками громадянську правоздатність і однакові можливості її реалізації. Вони, зокрема, забезпечують їм рівні права при укладенні договорів та управлінні майном, а також рівне ставлення до них на всіх етапах розгляду справ у судах і трибуналах.

3. Держави-учасниці погоджуються, що всі договори і всі інші окремі документи всякого роду, які мають своїм правовим наслідком обмеження правоздатності жінок, вважаються недійсними.

4. Держави-учасниці надають чоловікам і жінкам однакові права щодо законодавства, яке стосується пересування осіб і свободи вибору місця проживання.

Стаття 16

1. Держави-учасниці вживають усіх відповідних заходів для ліквідації дискримінації щодо жінок у всіх питаннях, які стосуються шлюбу та сімейних відносин, і, зокрема, забезпечують на основі рівності чоловіків і жінок:

a) однакові права на одруження;

b) однакові права на вільний вибір подружжя і на одруження тільки за своєю вільною і повною згодою;

c) однакові права і обов'язки в період шлюбу і при його розірванні;

d) однакові права і обов'язки чоловіків і жінок як батьків, незалежно від їх сімейного стану, в питаннях, що стосуються їхніх дітей; у всіх випадках інтереси дітей є переважними;

e) однакові права вільно і відповідально вирішувати питання про кількість дітей та проміжки між їх народженнями і мати доступ до інформації, освіти, а також засобів, які дають їм змогу здійснювати це право;

f) однакові права і обов'язки бути опікунами, піклувальниками, довірителями та усиновителями дітей або здійснювати аналогічні функції, коли вони передбачені національним законодавством; у всіх випадках інтереси дітей є переважними;

g) рівні особисті права чоловіка і дружини, в тому числі право вибору прізвища, професії і заняття;

h) рівні права подружжя щодо володіння, набуття, управління, користування і розпорядження майном як безплатно, так і за плату.

2. Заручення і одруження дитини не мають юридичної сили, і вживається всіх необхідних заходів, включаючи законодавчі, з метою визначення мінімального шлюбного віку та обов'язкової реєстрації шлюбів в актах громадянського стану.

Частина V

Стаття 17

1. Для розгляду ходу здійснення цієї Конвенції засновується Комітет по ліквідації дискримінації щодо жінок (далі йменованій "Комітет"), який складається на момент набрання Конвенцією чинності з вісімнадцяти, а після її ратифікації або приєднання до неї тридцять п'ятої держави-учасниці - з двадцяти трьох експертів,

що мають високі моральні якості і компетентність у галузі, охопюваній цією Конвенцією. Ці експерти обираються державами-учасницями з числа своїх громадян і виступають від себе особисто, при цьому враховуються справедливий географічний розподіл і представництво різних форм цивілізації, а також основних правових систем.

2. Члени Комітету обираються таємним голосуванням з числа внесених до списку осіб, висунутих державами-учасницями. Кожна держава-учасниця може висунути одну особу з числа своїх громадян.

3. Перші вибори проводяться через шість місяців з дня набрання чинності цією Конвенцією. Щонайменше за три місяці до строку проведення кожних виборів Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй надсилає державам-учасницям лист з пропозицією подати свої кандидатури протягом двох місяців. Генеральний секретар готує список, у якому в алфавітному порядку внесені всі висунуті таким чином особи з зазначених держав-учасниць, що висунули їх, і подає цей список державам-учасницям.

4. Вибори членів Комітету проводяться на засіданні держав-учасниць, яке скликається Генеральним секретарем у центральних установах Організації Об'єднаних Націй. На цьому засіданні, на якому дві третини держав-учасниць становлять кворум, особами, обраними до Комітету, вважаються ті кандидати, що одержують найбільшу кількість голосів і абсолютну більшість голосів представників держав-учасниць, які є присутніми і беруть участь у голосуванні.

5. Члени Комітету обираються на чотирирічний строк. Однак строк повноважень дев'яти членів, обраних на перших виборах, скінчується через два роки; зразу ж після проведення перших виборів прізвища цих дев'яти членів вибираються за жеребом Головою Комітету.

6. Обрання п'яти додаткових членів Комітету проводиться відповідно до положень пунктів 2, 3 і 4 цієї статті після ратифікації або приєднання до Конвенції тридцять п'ятої держави. Строк повноважень двох додаткових членів, обраних таким чином, скінчується через два роки; прізвища цих двох членів вибираються за жеребом Головою Комітету.

7. Для заповнення непередбачених вакансій держава-учасниця, експерт якої перестав функціонувати як член Комітету, призначає іншого експерта з числа своїх громадян за умови схвалення Комітетом.

8. Члени Комітету одержують затверджену Генеральною Асамблеєю винагороду з коштів Організації Об'єднаних Націй у порядку і на умовах, встановлюваних Асамблеєю з урахуванням важливості обов'язків Комітету.

9. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй надає необхідний персонал і матеріальні засоби для ефективного здійснення функцій Комітету відповідно до цієї Конвенції.

Стаття 18

1. Держави-учасниці зобов'язуються подавати Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй для розгляду Комітетом доповідь про законодавчі, судові, адміністративні чи інші заходи, вжиті ними для виконання положень цієї Конвенції, і про прогрес, досягнутий у цьому зв'язку:

a) протягом одного року з дня набрання цією Конвенцією чинності для заінтересованої держави; і

b) після цього щонайменше через кожні чотири роки і далі тоді, коли про це подасть запит Комітет.

2. У доповідях можуть зазначатися фактори і труднощі, що впливають на міру виконання зобов'язань за цією Конвенцією.

Стаття 19

1. Комітет затверджує свої власні правила процедури.

2. Комітет обирає своїх службових осіб на дворічний строк.

Стаття 20

1. Комітет щороку проводить засідання, як правило, протягом періоду, що не перевищує двох тижнів, з метою розгляду доповідей, поданих відповідно до статті 18 цієї Конвенції.

2. Засідання Комітету, як правило, проводяться в центральних установах Організації Об'єднаних Націй або в будь-якому іншому підходящому місці, визначеному Комітетом.

Стаття 21

1. Комітет щороку через Економічну і Соціальну Раду подає доповідь Генеральній Асамблеї Організації Об'єднаних Націй про свою діяльність і може вносити пропозиції і рекомендації загального характеру, які ґрунтуються на вивченні доповідей та інформації, одержаних від держав-учасниць. Такі пропозиції і рекомендації загального характеру включаються до доповіді Комітету поряд із зауваженнями держав-учасниць, якщо зауваження є.

2. Генеральний секретар надсилає доповіді Комітету Комісії по становищу жінок для її інформації.

Стаття 22

Спеціалізовані установи мають право бути представленими при розгляді питань про здійснення таких положень цієї Конвенції, які входять до сфери їх діяльності. Комітет може запропонувати спеціалізованим установам подати доповіді про здійснення Конвенції в галузях, що входять до сфери їх діяльності.

Частина VI

Стаття 23

Ніщо в цій Конвенції не зачіпає будь-які положення, що більшою мірою сприяють досягненню рівноправності між чоловіками і жінками і що їх можуть містити:

а) законодавство держави-учасниці; або

б) якась інша міжнародна конвенція, договір чи угода, що мають силу для такої держави.

Стаття 24

Держави-учасниці зобов'язуються вживати всіх необхідних заходів на національному рівні для досягнення повної реалізації прав, визнаних у цій Конвенції.

Стаття 25

1. Ця Конвенція є відкритою для підписання її всіма державами.

2. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй призначається депозитарієм цієї Конвенції.

3. Ця Конвенція підлягає ратифікації. Ратифікаційні грамоти здаються на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

4. Ця Конвенція є відкритою для приєднання до неї всіх держав. Приєднання здійснюється шляхом здачі документа про приєднання на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 26

1. Просьбу про перегляд цієї Конвенції може подати в усякий час будь-яка з держав-учасниць шляхом письмового повідомлення на ім'я Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

2. Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй, якщо вона визнає необхідним вжиття якихось заходів, приймає рішення про те, яких саме заходів потрібно вжити щодо такої просьби.

Стаття 27

1. Ця Конвенція набирає чинності на тридцятий день після здачі на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй двадцятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

2. Для кожної держави, яка ратифікує цю Конвенцію або приєднується до неї після здачі на зберігання двадцятої ратифікаційної грамоти або документа про приєднання, ця Конвенція набирає чинності на тридцятий день після здачі на зберігання її ратифікаційної грамоти або документа про приєднання.

Стаття 28

1. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй одержує і розсилає всім державам текст застережень, зроблених державами в момент ратифікації або приєднання.
2. Застереження, не сумісне з цілями і завданнями цієї Конвенції, не допускається.
3. Застереження можуть бути зняті в усякий час шляхом відповідного повідомлення, надісланого на ім'я Генерального секретаря, який потім доводить це до відома всіх держав-учасниць. Таке повідомлення набирає чинності з дня його одержання.

Стаття 29

1. Усякий спір між двома чи кількома державами-учасницями відносно тлумачення або застосування цієї Конвенції, не вирішений шляхом переговорів, передається на просьбу однієї з сторін на арбітражний розгляд. Якщо протягом шести місяців з моменту подачі заяви про арбітражний розгляд сторонам не вдалося дійти згоди відносно організації арбітражного розгляду, будь-яка з цих сторін може передати даний спір до Міжнародного Суду шляхом подачі заяви відповідно до Статуту Суду.
2. Кожна держава-учасниця може під час підписання чи ратифікації цієї Конвенції або приєднання до неї заявити про те, що вона не вважає себе зв'язаною зобов'язаннями, які містить пункт 1 цієї статті. Інші держави-учасниці не несуть зобов'язань, що випливають із зазначеного пункту даної статті, відносно якоїсь держави-учасниці, що зробила таке застереження.
3. Будь-яка держава-учасниця, що зробила застереження відповідно до пункту 2 цієї статті, може в усякий час зняти своє застереження шляхом повідомлення Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

Стаття 30

Ця Конвенція, тексти якої англійською, арабською, іспанською, китайською, російською і французькою мовами є цілком автентичними, здається на зберігання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

На посвідчення чого нижчепідписані, належним чином на те уповноважені, підписали цю Конвенцію.

* * *

Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок прийнято 34 сесією Генеральної Асамблеї ООН і відкрито для підписання 18 грудня 1979 року. Конвенцію підписано від імені Української РСР у Копенгагені 17 липня 1980 року і ратифіковано 24 грудня 1980 року з таким застереженням, зробленим при підписанні:

"Відповідно до пункту 2 статті 29 Конвенції Українська Радянська Соціалістична Республіка не вважає себе зв'язаною положеннями пункту 1 статті 29 Конвенції,

згідно з яким всякий спір між двома або кількома державами-учасницями відносно тлумачення або застосування цієї Конвенції, не вирішений шляхом переговорів, передається на прохання однієї з сторін на арбітражний розгляд або в Міжнародний Суд, і заявляє, що для передачі такого спору на арбітражний розгляд або в Міжнародний Суд є необхідною в кожному окремому випадку згода всіх сторін, що беруть участь у спорі".

Ратифікаційну грамоту УРСР передано на зберігання депозитарієві - Генеральному секретареві ООН - 12 березня 1981 року.